

5. Środkowoeuropejskie Spotkania Genealogiczne

2023 / 27-28 May / Warsaw
27-28 maj / Warszawa

5th Central European Genealogy Meeting

5. Środkowoeuropejskie Spotkania Genealogiczne

Chrześcijańska Akademia Teologiczna
ul. Broniewskiego 48, Warszawa

Host / Organizatorzy

ARCHIWA PAŃSTWOWE
NARODOWE ARCHIWUM CYFROWE

Cooperation / Współpraca

Partner / Partner

Honorary Patronage / Patronat Honorowy

Patronage / Patronat

Media Patronage / Patronat medialny

wtg.org.pl

W dniach 27–28 maja 2023 r. w siedzibie Chrześcijańskiej Akademii Teologicznej w Warszawie odbyły się 5. Środkowoeuropejskie Spotkania Genealogiczne, na które przybyli genealodzy z kraju i zagranicy. ŁTN in. Wagów reprezentowali: Anna Zarzecka – Dyrektor biura Towarzystwa, Monika Smakowska – członek zespołu konsultacyjnego Towarzystwa i Tadeusz Trepanowski – członek Towarzystwa, pasjonat genealogii.

Członkowie ŁTN im. Wagów

Rangę konferencji podniosła obecność gości zagranicznych: pani H el ene Oppatja – Dyrektor CBG (Centrum Historii Rodziny) w Holandii i pani dr Martine Zoeteman-van Pelt, kt ora jest starszym pracownikiem naukowym w CBG i genealogicznym specjalist a ds. DNA.

Pan dr Peter Rassek z Berlina (Niemcy) reprezentowa  znany amerykański serwis Ancestry.com, natomiast FamilySerch – organizacj  zajmującą się genealogi , zarządzana przez Ko ci ol Jezusa Chrystusa Őwi tych w Dniach Ostatnich – reprezentowa  Torsten Kux, pełniący funkcj  Area Managera odpowiedzialnego za Europ . Fizyczną siedzib  FamilySerch jest Biblioteka Historii Rodziny w Salt Lake City w stanie Utah (USA) - znana z ogromnej kolekcji zapisów, dostępu do stron internetowych i bezp latnej indywidualnej pomocy związanej z histori  rodziny. Usługi te są dostępne w 4745 centrach historii rodziny w ponad 70 krajach.

Grup  roboczą wschodnioniemieckich badaczy rodziny (Arbeitsgemeinschaft Ostdeutscher Familienforscher - AGoFF) (Niemcy) reprezentowa  Gerhard K onig nauczyciel, informatyk i genealog.

W trakcie dwudniowej konferencji wyst pi  16 prelegentów, przedstawiając bardzo interesujące zagadnienia genealogiczne. Każdy z referowanych tematów wzbogacony by  ciekawie przygotowanymi prezentacjami multimedialnymi.

Rejestracja gości i wydanie identyfikatorów.

Anna Zarzecka (ŁTN im. Wagów), Waldemar Chorążewicz (Projekt Kurpie), Monika Smakowska (ŁTN im. Wagów)

Gości przywitał Prezes Zarządu Warszawskiego Towarzystwa Genealogicznego Michał J. Marciniak

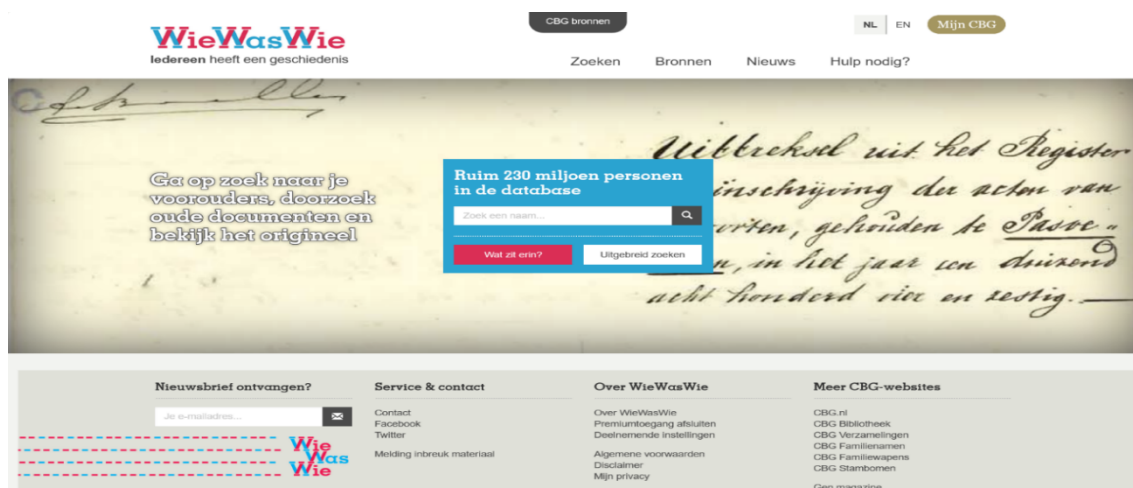
Po rejestracji uczestników i powitaniu gości rozpoczął się pierwszy dzień konferencji rozpoczętej wystąpieniem prelegentek z CBG/Centrum voor familiegeschiedenis (Centrum Historii Rodziny w Holandii z siedzibą w Hadze).

Hélène Oppatja – Dyrektor i **Martine Zoeteman-van Pelt**, Manager przedstawiły ciekawy wykład o powiązaniach genealogicznych i historycznych występujących na przestrzeni wieków między Holandią, a Polską. Prelegentki mówiły o osadnictwie Olendrów w Polsce i Polaków w Holandii od 1600 roku do chwili obecnej i przedstawiły liczne źródła genealogiczne pozwalające na badanie emigrantów z obu krajów. Wspomniały również o stronie internetowej www.wiewaswie.nl będącej bardzo ciekawym źródłem do badań genealogicznych. Na stronie tej, z pomocą 1600 wolontariuszy we współpracy z Archiwum Miejskim w Rotterdamie zostały udostępnione do przeszukiwania cyfrowego listy pasażerów linii Holland-America od 1900 do 1969 r. Ten zasób może pomóc w znalezieniu przodków, którzy mogli wyemigrować z portu w Rotterdamie.

Strona zawiera również indeks 16 tys. grobów znajdujących się na cmentarzu w Bredzie. Z inicjatywy lokalnych społeczników, utworzono tam polski cmentarz wojskowy. Holendrzy pragnęli, by ich miasto wyzwolone w trakcie II wojny światowej przez polskich żołnierzy z 1. Dywizji Pancerniej, posiadało własną nekropolię upamiętniającą polskich bohaterów. Zgromadzono tam szczątki polskich żołnierzy pochowanych wcześniej na innych cmentarzach.

W nekropolii spoczywają głównie żołnierze 1. Dywizji Pancерnej, ponadto również lotnicy Polskich Sił Powietrznych i żołnierze gen. Stanisława Sosabowskiego organizatora i dowódcy 1. Samodzielnej Brygady Spadochronowej, z którą walczył w bitwie o Arnhem. Na cmentarzu, zgodnie z własną wolą, by zostać pochowanym wraz ze swoimi żołnierzami, spoczął również zmarły w 1994 roku dowódca 1. Dywizji Pancерnej, gen. Stanisław Maczek.

Ostatni pochówek na cmentarzu miał miejsce w 2003 roku, kiedy to odnaleziono szczątki polskich lotników, którzy zginęli w czerwcu 1944 roku. Łącznie na cmentarzu znajdują się groby 162 Polaków.

Strona internetowa polecona przez holenderskie prelegentki

Wystąpienie pań H el ene Oppatja i Martine Zoeteman-van Pelt z Centrum Historii Rodziny w Holandii z siedzibą w Hadze.

Monika Smakowska (ŁTN im. Wagów), H el ene Oppatja i Martine Zoeteman-van Pelt z Centrum Historii Rodziny w Holandii.

H el ene Oppatja (Centrum Historii Rodziny w Holandii), Tadeusz Trepanowski (ŁTN im. Wagów), i Martine Zoeteman-van Pelt (Centrum Historii Rodziny w Holandii).

Kolejny interesujący wykład dotyczący automatycznej indeksacji polegającej na połączeniu technologii i działań człowieka w celu uzyskania wysokiej jakości indeksów zaprezentował **Torsten Kux** legitymujący się 20-letnim doświadczeniem zawodowym i dogłębną wiedzą na temat szeroko pojętej genealogii, który podczas pracy w FamilySerch brał udział w rozwoju wielu innowacyjnych technologii, struktur organizacyjnych oraz sposobu, w jaki ludzie mogą uczyć się i łączyć ze swoją rodziną i dziedzictwem. FamilySerch od dziesięcioleci wykonuje zdjęcia dokumentów z archiwów, muzeów i kościołów na całym świecie. Skany udostępniane są bezpłatnie na stronie FamilySerch.org.

W wyszukiwaniu informacji w tym ogromnym zbiorze danych bardzo pomaga indeksacja. Do tej pory jedynym sposobem była indeksacja manualna dokonywana głównie przez wolontariuszy i do tej pory udało się zindeksować zaledwie 20% zasobu. Rozwój nowych technologii pozwolił na uruchomienie automatycznego indeksowania wspomaganego komputerowo, gdzie komputer poprzez optyczne rozpoznawanie znaków odczytuje i przetwarza pismo odręczne. Rezultatem jest większa ilość informacji i dokumentów do zbadania, co daje więcej okazji do odkrycia swojej rodziny. Duży postęp osiągnięto przy indeksacji dokumentów sporządzonych w języku angielskim i hiszpańskim. Trwają intensywne prace nad przetwarzaniem dokumentów sporządzonych w innych językach.

Problem polega na tym, że komputer nie jest tak precyzyjny ani tak dobry w rozwiązywaniu zagadek jak człowiek. Nietypowy styl pisma lub niewielka zmiana w strukturze drukowanej formy może sprawić komputerowi dużą trudność. Komputerowa interpretacja obrazu jest zwykle na tyle dokładna, aby udostępnić informacje wyszukiwarkom. Jednak, aby informacje te były naprawdę wiarygodne, przydatne i możliwe do znalezienia, nadal potrzebny jest człowiek, który szybko je przejrzy i skoryguje ewentualne błędy.

This record was indexed by a computer; there may be errors.
[more...](#)

Manuel M. Bacalao
 mentioned in the record of Rosa María Alvez Tools

Name:	Manuel M. Bacalao
Gender:	Male

Other information in the record of Rosa María Alvez
 from Venezuela, Catholic Church Records, 1577-1995

Matilde Alvez

Name:	Matilde Alvez
Sex:	Female

Relatives

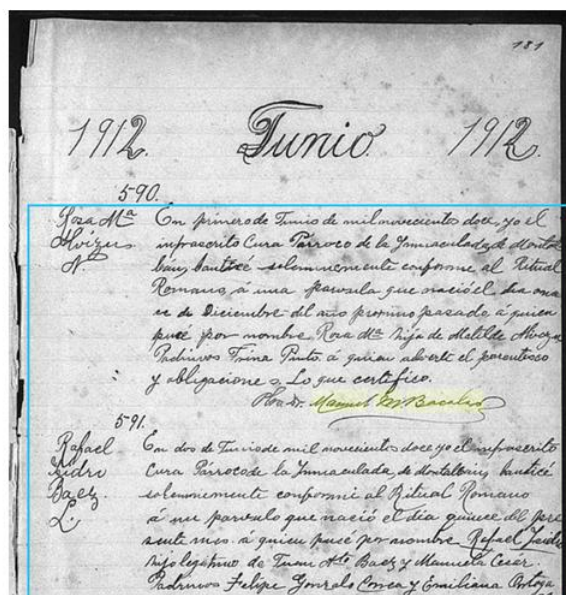
Daughter:	Rosa María Alvez
-----------	------------------

Trina Pinto

Name:	Trina Pinto
Sex:	Female

Relatives

Goddaughter:	Rosa María Alvez
--------------	------------------

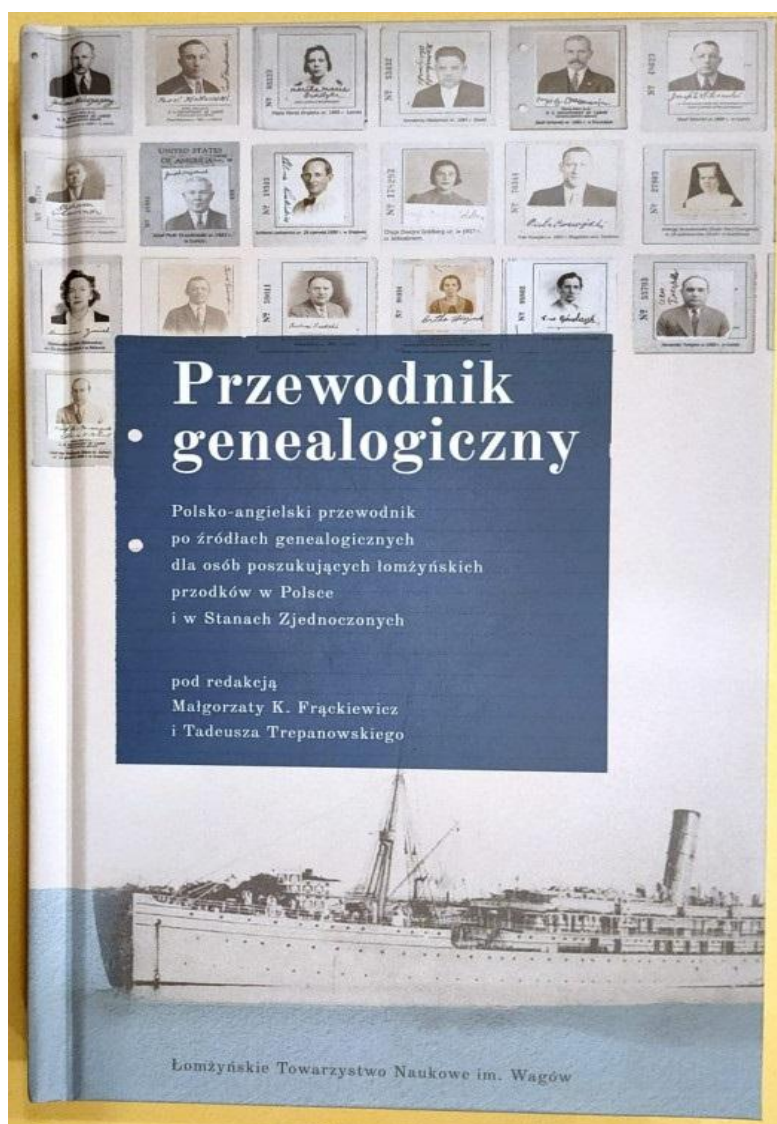

Dr Peter Rassek historyk i slawista z Berlina, od 2014 r. pracownik Ancestry.com, początkowo jako kierownik projektów digitalizacji, a od 2021 odpowiedzialny za projekt „World of Family Trees” oraz współpracę z genealogami i stowarzyszeniami genealogicznymi w Europie omówił temat genealogii genetycznej, która cieszy się rosnącą popularnością, co motywuje Ancestry, jako lidera na tym rynku, do kontynuowania prac nad rozwijaniem i ulepszaniem narzędzi do analizy DNA oraz ich użycia do badań genealogicznych.

Konferencja stała się również okazją do podzielenia się najnowszą publikacją ŁTN im. Wagów, czyli polsko-angielskim przewodnikiem po źródłach genealogicznych dla osób poszukujących łomżyńskich przodków w Polsce i w Stanach Zjednoczonych, który został doceniony m.in. przez przedstawicieli Ancestry i FamilySerch.

Gerhard König, kolejny prelegent reprezentujący grupę roboczą wschodnioniemieckich badaczy rodziny (Arbeitsgemeinschaft Ostdeutscher Familienforscher – AGoFF - Niemcy) poszukujący od 20 lat swoich przodków na Śląsku, Prusach Wschodnich,

Wołyniu i centralnej Polsce, członek i prezes Towarzystwa Historycznego Wołynia e.V. (HVW), a od 15 lat kierujący grupą roboczą zajmującą się Wołyniem, omówił wywłaszczenia majątków na Wołyniu w latach 1915/1916. Decyzje władz rosyjskich o wywłaszczeniu majątków obcokrajowców zostały opublikowane w Wołyńskiej Gazety Gubernialnej. W swojej prezentacji Gerhard König przedstawił sposób tworzenia list wywłaszczeniowych, proces pozyskiwania danych oraz przedstawił bazę danych zawierającą ponad 29 tys. wpisów z 1720 miejscowości.

Dr hab. Andrzej Rykała – profesor Uniwersytetu Łódzkiego (Polska), specjalizujący się w geografii historycznej, politycznej oraz geografii religii, autor, współautor i redaktor kilkunastu książek wygłosił wykład na temat struktury narodowościowo- religijnej Polski w ujęciu geograficzno-historycznym. Celem wystąpienia było przedstawienie z perspektywy geograficzno-historycznej grup ludności w Polsce, które zachowały odrębność wyrażaną w kategoriach narodowych lub etnicznych identyfikując się z innym narodem niż polski.

Adam Lajdenfrost – kierownik Oddziału Udostępniania Zasobu Archiwalnego, Narodowego Archiwum Cyfrowego (Polska) w prelekcji zatytułowanej „Historia jednego zdjęcia” przedstawił wybrane przypadki identyfikacji osób. Wiele fotografii z zasobu NAC miało już bardzo ciekawą historię identyfikacji.

Wystąpili również **Igor Strojecki** – pasjonat genealogii, autor wielu publikacji oraz inicjator licznych wystaw i wydarzeń poświęconych jego przodkom, Członek Stowarzyszenia Dziennikarzy Polskich oraz **Piotr Nojszewski** – Wiceprezes Zarządu Warszawskiego Towarzystwa Genealogicznego doświadczony genealog, którzy przedstawili finał sprawy sprzed 11-stu lat dot. rodziny Bolesława Prusa.

Pierwszy dzień konferencji zakończył się wykonaniem wspólnej fotografii oraz wieczornym spotkaniem integracyjnym, na którym dyskusjom nie było końca aż do północy, gdy w końcu trzeba było udać się na nocny wypoczynek.

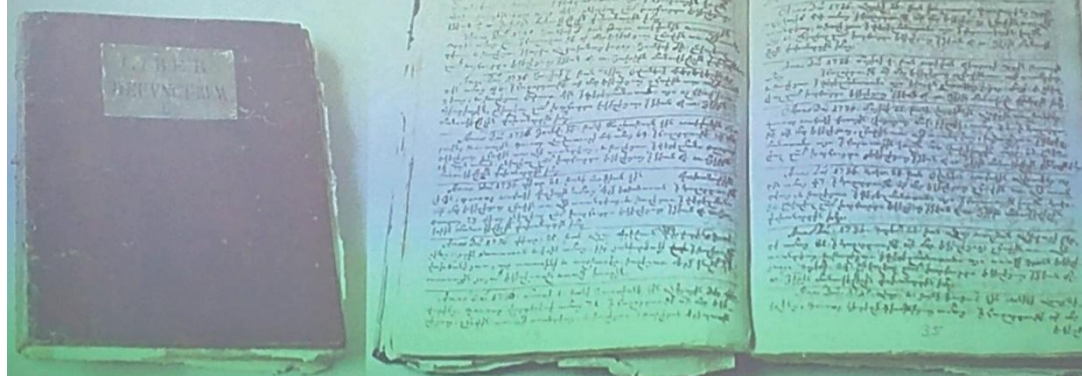

Wspólne zdjęcie uczestników konferencji

Drugi dzień konferencji rozpoczął się 28 maja o godzinie 10:00, wykładem zatytułowanym: „Źródła do badań nad urzędnikami Królestwa Polskiego w zagranicznych instytucjach archiwalnych i bibliotecznych Europy Środkowo-Wschodniej” wygłoszonym przez **Dr hab. Krzysztofa Latawca**, który pracuje na stanowisku profesora uczelni w Zakładzie Archiwistyki i Nauk Pomocniczych Historii w Instytucie Historii UMCS w Lublinie. Jest on również Redaktorem naczelnym czasopisma „Res Historica” oraz redaktorem tematycznym czasopisma „Wschodni Rocznik Humanistyczny”.

Kolejne dwie prelegentki to **Hanna Kopczyńska-Kłos** – historyczka i archiwistka, absolwentka Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu, reprezentująca Fundację Kultury i Dziedzictwa Ormian Polskich, w której opiekuje się archiwum, prowadzi projekty genealogiczne, organizuje wydarzenia kulturalne i zdobywa fundusze na te przedsięwzięcia oraz **Monika Agospowicz**, pochodząca z rodziny Ormian od wieków osiadłych w granicach Polski, autorka artykułów i dwóch nagrodzonych książek popularnonaukowych o polskich Ormianach. Obie Panie przygotowały prelekcję pt.: „Badania genealogiczne Ormian polskich”, w której zaprezentowały źródła do badań genealogicznych społeczności Ormian, jak również prezentację serwisu www.archiwum.ormianie.pl – Wirtualne Archiwum Polskich Ormian.

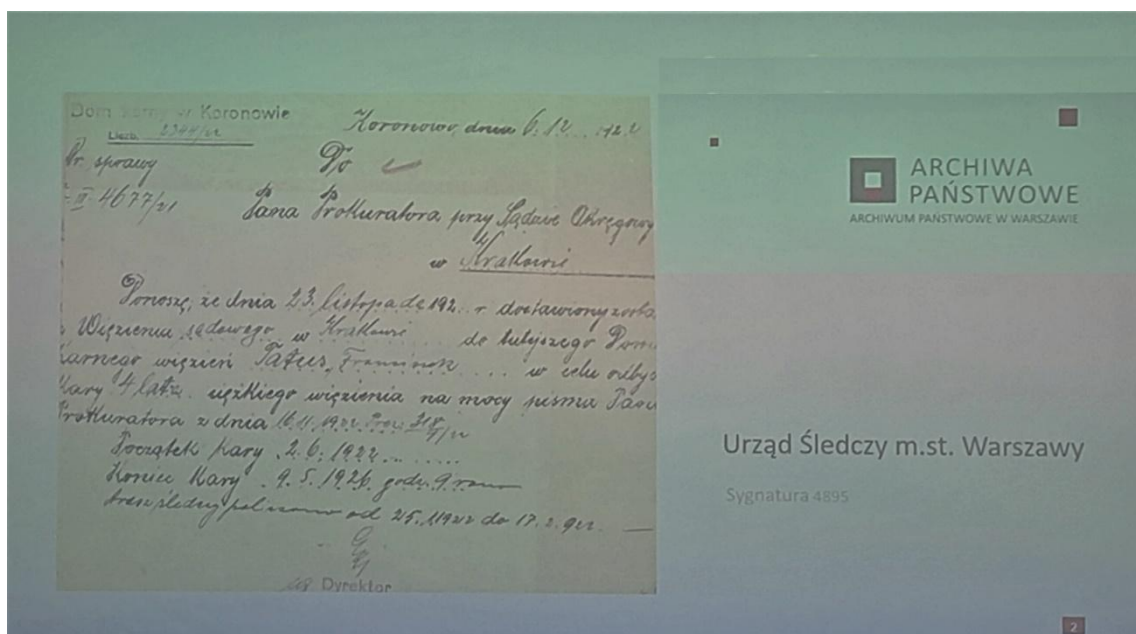
Księga zmarłych parafian ormiańskich stanisławowskich z lat 1715–1829, fragment w języku ormiańskim

Slajd z prezentacji „Badania genealogiczne Ormian Polskich”

Ciekawy referat, którego głównym wątkiem była prezentacja dwu obszernych zespołów „Więzienie Karne Warszawa Mokotów” oraz „Urząd Śledczy m.st. Warszawy” przygotował **Witold Maciej Karpowicz** – historyk, absolwent IH UW oraz podyplomowych studiów archiwalnych na UMK, obecnie starszy kustosz w Oddziale Kwerend i Udostępniania Archiwum Państwowego w Warszawie, przez kilkanaście lat kierownik Oddziału Akt Instytucji Wymiaru Sprawiedliwości tegoż archiwum, autor kilkunastu inwentarzy archiwalnych, współautor scenariuszy kilku wystaw organizowanych i współorganizowanych przez APW.

Przedstawione przez prelegenta zespoły zawierają dokumenty unikalne pod względem zawartości oraz przydatności do badań genealogicznych, jak również naukowych i popularyzatorskich.

Slajd z prezentacji Urząd Śledczy m.st. Warszawy.

Ks. dr Andrzej Kuźma – pracownik naukowo-dydaktyczny Chrześcijańskiej Akademii Teologicznej w Warszawie, wykładowca prawa kanonicznego i patrologii wraz z **Eugeniuszem Siemieniukiem**, z zawodu architektem, działaczem Polskiego Towarzystwa Genealogicznego przygotowali prezentację przedstawiającą historyczną i współczesną strukturę Kościoła prawosławnego w Polsce. Pokazane zostały historyczne metody rejestracji wiernych Kościoła prawosławnego i współczesne archiwalne zasoby ksiąg parafialnych.

Piotr Strembski zajmujący się od 2000 r. udostępnianiem i digitalizacją materiałów archiwalnych w Archiwach Państwowych, obecnie kierujący Oddziałem Zabezpieczenia Zasobu Archiwalnego w Narodowym Archiwum Cyfrowym był ostatnim prelegentem referującym temat: „Program Kultura Cyfrowa w digitalizacji zbiorów regionalnych”.

Tegoroczna edycja konferencji genealogicznej była wyjątkowa ze względu na 30. rocznicę powstania Warszawskiego Towarzystwa Genealogicznego. Na sztalugach ustawionych w holu budynku ChAT wyeksponowane zostały plansze przedstawiające działalność WTG od czasu jego powstania, a podczas przerwy kawowej na salę konferencyjną wniesiono symboliczny tort urodzinowy.

Tort urodzinowy z okazji 30-lecia powstania WTG

5. Środkowoeuropejskie Spotkania Genealogiczne były kolejną okazją do wymiany doświadczeń oraz integracji osób i stowarzyszeń zajmujących się genealogią. Serdecznie dziękujemy organizatorom, prelegentom oraz pozostałym uczestnikom za niezwykle wydarzenie i wyjątkowe chwile spędzone w gronie znakomitych ludzi, których łączy genealogiczna pasja.